СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ

ОЛЕКСАНДР ВІКТОРОВИЧ СТЕФАНОВ

28 листопада 2007 р. на 58 році життя помер видатний вчений-фармаколог, директор ДУ "Інститут фармакології та токсикології", голова проблемної комісії МЗ України "Фармакологія", голова Асоціації фармакологів України Олександр Вікторович СТЕФАНОВ.

Народився Олександр Вікторович 18 вересня 1950 року в м. Макіївці, Донецької області. У 1973 р. закінчив Одеський медичний інститут ім. М.І.Пирогова, до 1975 р. працював лікарем-терапевтом районної лікарні м. Котовськ, Одеської обл. З 1975р. до 1992 р. О.В.Стефанов працював в Інституті фізіології ім. О.О.Богомольця та Інституті біохімії ім. О.В.Паладина НАН України. Пройшов шлях від старшого лаборанта до завідувача лабораторії.

З 1992 р. і до кінця свого життя він працював директором Інституту фармакології та токсикології АМН України, де завідував відділом експериментальної терапії.

Наукова діяльність О.В.Стефанова була спрямована на вирішення фундаментальних проблем регуляції процесів клітинного метаболізму та впливу біологічно активних речовин.

О.В. Стефанов одним з перших в світі передбачив і підтвердив статус ліпосомальних систем не лише як носіїв лікарських засобів, але й як самостійних політропних факторів фармакокорекції патологічних станів організму. Результати цих робіт стали основою розвитку нового розділу фармакологічної науки - ліпосомофармакології.

Ним, одним з перших в країнах СНД, розпочаті і успішно розвиваються дослідження світової проблеми фармакокорекції ендотелій-залежних судинних реакцій та метаболізму оксиду азоту в умовах гіпоксичних станів. Оригінальна концепція про сполучену та взаємопідсилюючу роль гіпоксиї і перекисного окислення ліпідів в патологіях серцево-судинної та дихальної систем стала надійною основою для створення антигіпоксично-антиоксидантного препарату "Ліпін" - першого в світі промислово освоєного ліпосомального лікарського засобу.

Під керівництвом О.В.Стефанова створено цілу низку оригінальних лікарських препаратів, які виробляються фармацевтичними підприємствами України (ліолів, антраль, вітам, ліпофлавон та ін.). Їх висока ефективність у лікуванні різних захворювань підтверджена у клінічній практиці.

Розробка та клінічне застосування ліпосомальних препаратів ліпін, ліолів і ліпофлавон належить до перших реальних успіхів світової ліпосомотерапії та демонструють наукову інтуїцію, наполегливість та високий рівень досліджень, властиві науковій школі О.В. Стефанова.

О.В. Стефанов є автором понад 300 наукових праць, в тому числі 24 патентів. Під його керівництвом підготовлено 8 докторів та кандидатів наук.

О.В. Стефанов поєднував наукову діяльність з організацією системи експертизи лікарських засобів, які реєструються в Україні. Він був ініціатором впровадження в Україні принципів міжнародної системи GLP ("Надійна лабораторна практика") при доклінічному вивченні ліків.

Широко відома науково-організаційна діяльність О.В.Стефанова. Він був членом Президії АМН України, Президентом Всеукраїнської громадської організації "Асоціація фармакологів України", Головою проблемної комісії МЗ України "Фармакологія", членом наукової ради при Президії АМН України, головним редактором наукового журналу "Ліки", членом редакційних рад багатьох інших наукових видань.

Пам'ять про Олександра Вікторовича Стефанова - видатного вченого світового рівня, добру та порядну людину - назавжди лишиться в серцях його учнів, послідовників та всіх тих, що мали щастя спілкуватися з ним.

Проблемна комісія МЗ та АМН України "Токсикологія",
Проблемна комісія МЗ та АМН України
"Екогігієна і токсикологія",
Товариство токсикологів України,
Редакція журналу.